

Sygnatura akt XIV C 556/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Piła, 28 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Przemysław Okowicki

Protokolant: st.sekr.sąd. Joanna Perlicjan

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2018 w Pile

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.

przeciwko G. K.

o zapłatę

1. oddala powództwo w całości

2. kosztami postępowania obciąża powoda w całości i stąd zasądza od niego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Poznaniu) kwotę 299,73 (dwieście dziewięćdziesiąt dziewięć złotych i 73/100) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w sprawie.

SSO Przemysław Okowicki

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. pozwem z dnia 28 listopada 2014 r. domagał się zasądzenia od pozwanego G. K. kwoty 92.987,03 zł wraz z odsetkami liczonymi od następujących kwot i dat:

- umownych w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego liczonymi od kwoty 48.172,72 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 35.206,15 zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,
- ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 9.608,15 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

oraz zasądzenia kosztów sądowych w tym zastępstwa procesowego.

Uzasadniając żądanie pozwu powód wskazał, że dochodzona wierzytelność wynika z umowy kredytu gotówkowego z dnia 11 lutego 2009 r. o nr (...), na podstawie której (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. oddał do dyspozycji pozwanemu określone w umowie środki pieniężne. W związku tym, że pozwany nie wywiązał się z umowy, pierwotny wierzyciel dokonał jej wypowiedzenia. Z kolei powód podał, iż nabył dochodzoną pozwem wierzytelność zgodnie z art. 509 k.c.

W dniu 12 grudnia 2014 r. Sądzie Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym orzekając zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 10 lutego 2015 r. pozwany wniósł sprzeciw od ww. nakazu domagając się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na swoją rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Na uzasadnienie swojego żądania podniósł szereg zarzutów, w tym m.in. braku doręczenia wypowiedzenia, przedawnienia roszczenia.

Postanowieniem z dnia 04 maja 2015 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie uznał się niewłaściwym miejscowo w sprawie i przekazał ją do tut. Sądu.

W toku procesu strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 lutego 2009 r. pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. a G. K. doszło do zawarcia umowy kredytu gotówkowego o numerze (...) \ (...), na podstawie której strona pozwana otrzymała określoną w umowie kwotę pieniężną, jednocześnie zobowiązując się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie. Bank udzielił kredytu z przeznaczeniem na cele konsumpcyjne, na pokrycie kosztów związanych z opłatami za rozpatrzenie wniosku kredytowego, czynności przygotowawcze, prowizje i koszty z tytułu objęcia ochroną ubezpieczeniową oraz konsolidację zadłużenia zaciągniętego w innych bankach (... Operacji Bankowych w wysokości 11.797,54 zł, (...) S.A. w wysokości 17.597 zł). Kredyt miał być spłacany w 60 równych ratach kapitało-odsetkowych w wysokości 1.673,19 zł, za wyjątkiem ostatniej, która była ratą wyrównującą w wysokości 1.672,86 zł. Przy czym termin płatności pierwszej raty przypadał na dzień 23 marca 2009 r., a ostatniej na dzień 24 lutego 2014 r.

Zgodnie z § 7 ust. 1 powyższej umowy, jeżeli kredytobiorca zalega ze spłatą dwóch kolejnych rat kredytu, bank pisemnie wzywa kredytobiorcę do zapłaty, a gdy należności nie zostaną uregulowane w terminie 7 dni od daty odbioru wezwania do zapłaty, bank ma prawo wypowiedzieć umowę z zachowaniem trzydziestodniowego okresu wypowiedzenia. Po upływie okresu wypowiedzenia umowa ulega rozwiązaniu. (§ 5 ust. 2 umowy). Od następnego dnia po upływie okresu wypowiedzenia całe zobowiązanie z tytułu udzielonego kredytu staje się wymagalne i traktowane jest jako zadłużenie przeterminowane.

Pozwany zobowiązany był do zapłaty odsetek zwykłych za korzystanie z kapitału w wysokości 21,43 % w stosunku rocznym (§ 9 umowy) oraz odsetek od zadłużenia przeterminowanego w wysokości każdorazowo czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 4 ust. 1 umowy).

J. K. w dniu 11 lutego 2009 r. złożyła pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na zawarcie ww. umowy kredytu przez jej męża - G. K..

Dowód: okoliczności bezsporne, nadto umowa kredytu nr (...) \ (...) (k. 5), regulamin kredytu (k. 134), wyciąg z rachunku umowy kredytowej (k. 71-87), zestawienie należności i spłat kredytu (k. 88-96), zgoda małżonka na zawarcie umowy kredytu (k. 182).

W związku z niewywiązywaniem się pozwanego z postanowień umowy Bank pismem z dnia 10 listopada 2010 r. dokonał jej wypowiedzenia z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od dnia odebrania pisma. Jednocześnie poinformował pozwanego, że rozwiązanie umowy kredytowej po upływie okresu wypowiedzenia skutkować będzie koniecznością niezwłocznego zwrotu pozostałej do spłaty kwoty kredytu wraz z odsetkami, opłatami i prowizjami należnymi Bankowi. Ponadto wskazał, że w przypadku dokonania spłaty wymagalnego zadłużenia przed doręczeniem pisma lub przed upływem okresu wypowiedzenia, niniejsze wypowiedzenie umowy będzie cofnięte.

Pozwany odebrał niniejsze pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy.

W określonym 30-dniowym terminie pozwany nie dokonał spłaty zadłużenia i w związku z upływem okresu wypowiedzenia umowa kredytu została rozwiązana.

Dowód: wypowiedzenie umowy kredytu z potwierdzeniem nadania (k. 97-99), zeznania pozwanego G. K. (k. 247-248).

Wobec braku spłaty zaległości wynikających z umowy kredytu w dniu 09 listopada 2011 r. (...) Bank (...) S.A. z siedziba w W. wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) \ (...) \ (...) \ (...), stwierdzając, że pozwany z tytułu zawartej umowy kredytowej nr (...) \ (...) posiada wymagalne zadłużenie w wysokości 64.612,75 zł, na które składają się: kwota niespłaconego kapitału w wysokości 48.217,06 zł wraz z odsetkami umownymi naliczanymi od niespłaconego kapitału od dnia 09 listopada 2011 r. do dnia zapłaty, które na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynoszą 24 % w stosunku rocznym oraz odsetki umowne w kwocie 16.395,69 zł naliczone od niespłaconego kapitału od dnia 11 lutego 2009 r. do dnia 08 listopada 2011 r.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) \ (...) \ (...) \ (...) (k. 6).

Na podstawie wniosku pierwotnego wierzyciela z dnia 12 grudnia 2011 r. (nadany w dniu 14 grudnia 2011 r.) Sąd Rejonowy w Chodzieży postanowieniem z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt I Co 2509/11 nadał sądową klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) \ (...) \ (...) \ (...) z dnia 09 listopada 2011 r. wystawionemu przez (...) Bank (...) S.A. z siedziba w W. przeciwko dłużnikowi G. K.. Tytuł egzekucyjny opatrzono klauzulą wykonalności w dniu 29 grudnia 2011 r.

Wnioskiem z dnia 09 stycznia 2012 r. (nadany w dniu 10 stycznia 2012 r.) (...) Bank (...) S.A. wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Lesznie W. P. o wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o ww. tytuł wykonawczy. Komornik Sądowy W. P. zgodnie z ww. wnioskiem wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu zarejestrowane pod sygnaturą akt (...). Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2012 r. uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał wniosek egzekucyjny wierzyciela z dnia 13 stycznia 2012 r. (data doręczenia) z ww. tytułem wykonawczym Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Chodzieży W. J.. Komornik Sądowy W. J. przejął ww. postępowanie egzekucyjne i prowadził je pod sygnaturą akt (...).

Pismem z dnia 09 sierpnia 2012 r. pozwany złożył zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Chodzieży o nadaniu klauzuli wykonalności Bankowemu Tytułowi Egzekucyjnemu.

Dowód: wniosek o nadanie klauzuli wykonalności (k. 68), wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (k. 7), postanowienie KS W. P. o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat (k. 185-186), KS W. P. o przekazaniu sprawy (k. 69), postanowienie KS W. J. o zajęciu rachunku bankowego i zakazie wypłat (k. 8), wezwanie do uiszczenia zaliczki na wydatki (k. 191), zażalenie pozwanego na postanowienie SR w Chodzieży (k. 183-184).

W dniu 28 października 2013 r. doszło do zawarcia umowy przelewu wierzytelności pomiędzy (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. a powodem obejmującej swoim zakresem wierzytelności wskazane w załączniku nr 1a, w tym wierzytelność przysługującą wobec pozwanego w wysokości łącznej 83.378,88 zł.

Dowód: wyciąg z umowy przelewu wierzytelności z notarialnym wyciągiem z załącznika nr 1a (k. 16, 161-162.), wyciąg z załącznika nr 1a do umowy sprzedaży wierzytelności (k. 9-11), odpis (...) Bank (...) S.A. z dnia 04.09.2013 r. (k. 163-178), wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych powoda (k. 17), odpis (...) Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą w W. (k. 18-19), odpisy pełnomocnictw dla osób działających w imieniu banku przy podpisaniu umowy (k. 179-180), odpis oświadczenia o zapłacie ceny (k. 181).

W dniu 06 listopada 2014 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, w którym określił kwotę wymagalnej wobec pozwanego należności na kwotę 92.987,03 zł, na którą składają się: należność główna w kwocie 48.172,72 zł, odsetki skapitalizowane na dzień 31 lipca 2013 r. w wysokości 35.206,16 zł oraz dalsze odsetki skapitalizowane od dnia 01 sierpnia 2013 r. do dnia 05 listopada 2014 r. w kwocie 9.608,15 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg (k. 12).

Pismem z dnia 04 grudnia 2013 r. powód poinformował pozwanego o cesji wierzytelność oraz wysokości roszczenia i wezwał go do jego zapłaty.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 04.12.2013 r. z dowodem nadania i doręczenia przesyłki (k. 100).

Na kwotę zadłużenia pozwanego wobec powoda z tytułu umowy kredytu gotówkowego z dnia 11 lutego 2009 r. o numerze (...) \ (...) składają się następujące należności:

- niespłacony kapitał w wysokości 48.172,72 zł,

- odsetki umowne skapitalizowane przez pierwotnego wierzyciela za okres od dnia 11 lutego 2009 r. do dnia 31 lipca 2013 r. w wysokości 35.206,16 zł (na odsetki te składają się odsetki umowne zwykle naliczane zgodnie z umową kredytową w wysokości wynoszącej 21,43 % w stosunku rocznym oraz odsetki od zadłużenia przeterminowanego naliczane zgodnie z umowa w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w stosunku rocznym),

- odsetki umowne skapitalizowane przez powoda naliczane od kwoty kapitału za okres od dnia 01 sierpnia 2013 r. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu, według stopy procentowej w wysokości odpowiadającej czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP w wysokości 9.608,15 zł.

Dowód: umowa kredytu nr (...) \ (...) (k. 5), regulamin kredytu (k. 134), wyciąg z rachunku umowy kredytowej (k. 71-87), zestawienie należności i spłat kredytu (k. 88-96), wyciąg z ksiąg (k. 12), bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) \ (...) \ (...) \ (...) (k. 6).

G. K. przejawia inne zakłócenia czynności psychicznych pod postacią zaburzeń adaptacyjnych. Aktualnie brak jakichkolwiek objawów świadczących o chorobie psychicznej, upośledzeniu umysłowym czy innym niż ww. zakłóceniu czynności psychicznych. Opiniowany mógł i może w pełni świadomie i swobodnie oświadczać wolę. Brak okoliczności w przeszłości i obecnie, które mogłyby tę świadomość zaburzać.

Dowód: pismemna opinia biegłego W. C. wraz z opinią uzupełniająca złożoną ustnie na rozprawie w dniu 04.10.2017 r. (k. 196-198, 231-232), pismo z poradni zdrowia psychicznego (k. 243).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w sprawie i wyżej wymienionych dokumentów, przesłuchania pozwanego oraz opinii sądowej.

Zgromadzone w aktach sprawy dokumenty Sąd ocenił jako wiarygodny materiał dowodowy, tym bardziej, że wartość dowodowa nie została skutecznie zakwestionowana przez strony w trybie art. 252 k.p.c. i art. 253 k.p.c., a Sąd nie znalazł przyczyn by to uczynić z urzędu.

Opinię sporządzoną przez biegłego W. C. na okoliczność ustalenia czy pozwany może z dostatecznym rozeznaniem składać oświadczenia woli, a jeżeli nie to od jakiego czasu trwa taki stan, Sąd uznał za rzetelną, dostarczającą niezbędnych informacji fachowych i wiadomości niezbędnych dla oceny okoliczności sprawy. Opinia została sporządzona przez biegłego sądowego sprawującego swoje funkcje od wielu lat, dysponującego nie tylko fachową wiedzą, ale i niezbędnym doświadczeniem życiowym. Sformułowania użyte w opinii są logiczne, spójne, a wnioski w nich wyrażone stanowcze. Analiza treści opinii biegłego pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż została ona sporządzona zgodnie z zasadami wiedzy fachowej biegłego, po jego dokładnym zapoznaniu się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Zawarte w niej wnioski zostały poprzedzone szczegółowymi, logicznymi rozważaniami, które umożliwiły zbadanie ich poprawności. W ocenie Sądu opinia ta jest czytelna i przejrzysta.

W ocenie Sądu zeznania powoda zasługiwały na przymiot wiarygodności w przeważającej części. Zdaniem Sądu jego zeznania były logiczne i rzetelne, a wraz ze zgromadzonym materiałem dowodowym tworzyły spójną całość. Pozwany potwierdził okoliczność zawarcia z poprzednim wierzycielem tj. bankiem umowy kredytowej, realizacji tej umowy przez Bank i braku wywiązania się przez pozwanego z zaciągniętego zobowiązania i w wyniku tego wypowiedzenia przez Bank umowy. Za niewiarygodne Sąd uznał jedynie zeznania pozwanego, iż nie otrzymał on od powoda

zawiadomienia o przelewie wierzytelności, albowiem w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie odbioru przez pozwanego przesyłki pocztowej zawierającej ww. informację. Powyższe okoliczności nie miały jednakże znaczenia dla rozpoznania sprawy, nie decydowały bowiem o skuteczności umowy cesji długu.

Sąd zważył, co następuje:

Po analizie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego też podlegało oddaleniu.

Powód w rozpatrywanej sprawie domagał się spłaty wierzytelności jaką miał nabyć w ramach umowy cesji przysługującej pierwotnemu wierzycielowi z tytułu zawartej z pozwanym umowy kredytowej. Z ustaleń faktycznych poczynionych w niniejszej sprawie wynika, że pierwotnego wierzyciela i pozwanego wiązała umowa kredytu o treści oznaczonej w pozwie.

Stosownie do treści art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika bezspornie, że (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zaciągnięte zobowiązanie wykonał i wydał pozwanemu kwotę określoną w umowie. Nie ulega także wątpliwości, że pozwany nie wykonał ciężącego na nim obowiązku w zakresie zwrotu przedmiotu kredytu wraz z oprocentowaniem i kosztami jego udzielenia w oznaczonym terminie spłaty. Bezsporne jest również, że przy zawarciu umowy kredytowej nie doszło do wystąpienia wady oświadczenia woli przez pozwanego. Jak wynika z opinii biegłego sądowego, G. K. mógł i może w pełni świadomie i swobodnie oświadczać wolę, nie stwierdzono bowiem u niego choroby psychicznej czy upośledzenia umysłowego. W świetle przedłożonych przez stronę powodową dokumentów także wysokość zobowiązania jawi się jako wykazana.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew) chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

W świetle zaferowanych przez powoda dokumentów w postaci wyciągu notarialnego umowy sprzedaży wierzytelności i załącznika do niej konkretyzującego zobowiązanie pozwanego, pełnomocnictwa osób dokonujących ww. czynności w imieniu pierwotnego i obecnego wierzyciela, a także oświadczenie o uiszczeniu ceny nie budziło wątpliwości Sądu, że doszło do skutecznego przelewu wierzytelności. Tak więc z chwilą podpisania umowy cesji na powoda przeszła także wierzytelność będąca przedmiotem umowy wraz z wszystkimi związanymi z nią prawami, w tym roszczenie o zaległe odsetki. Sąd uznał, iż powód należycie wykazał czynną legitymację procesową do występowania w niniejszym procesie i rozpoznał powództwo merytorycznie.

Powództwo podlegało jednakże oddaleniu z uwagi na skutecznie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu (§ 1), zaś po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne (§ 2). Istota instytucji przedawnienia polega na tym, że po upływie terminu przedawnienia, ten przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia powołując się na upływ tego czasu. Skutek przedawnienia polega więc na tym, że dłużnik uzyskuje prawo zgłoszenia zarzutu wyłączającego możliwość dochodzenia wykonania świadczenia przed sądem. Sytuacja dłużnika, która polega na możliwości odmowy świadczenia przez podniesienie zarzutu przedawnienia jest jego prawem podmiotowym. Wynika

stąd, że terminy przedawnienia określają granice czasowe, w ramach których może zostać wytoczone powództwo, złożony odpowiedni wniosek lub postawiony zarzut. Jeżeli upływie termin przedawnienia, a wierzyciel wystąpi do sądu z powództwem opartym na przedawnionym roszczeniu, na wniosek pozwanego – dłużnika podnoszącego zarzut przedawnienia sąd oddali powództwo. Jeżeli zarzut przedawnienia nie zostanie przez dłużnika podniesiony, sąd rozpatrzy powództwo, tak jakby przedawnienie nie nastąpiło. Oznacza to, że sąd uwzględnia upływ terminu przedawnienia wyłącznie na zarzut dłużnika, przeciwko któremu przysługuje przedawnione roszczenie.

Stosownie zaś do treści art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. W niniejszej sprawie mamy niewątpliwie do czynienia z roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej przez Bank, który udzielił pozwanym pożyczki.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. Wymagalność roszczenia określa się jako stan, gdy wierzyciel może postawić skuteczne żądanie, aby dłużnik uczynił niezwłocznie zadość jego roszczeniu. Można zatem uznać, że wymagalność roszczenia następuje wtedy, gdy po stronie dłużnika aktualizuje się powinność określonego zachowania będącego przedmiotem roszczenia.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. co do zasady, nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie wierzytelności jest bowiem irrelevantne dla jego biegu. W realiach przedmiotowej sprawy, Sąd zwraca uwagę jednak, iż nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, Biul. SN 2016/6/10). W przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się, bowiem odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności, a nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza nie będącego bankiem nie było dopuszczalne (por. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 02 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, LEX nr 106565, z dnia 22 lutego 2006 r., III CZP 129/05, LEX nr 171720, z dnia 19 lutego 2015 r., III CZP 103/14, OSNC 2015/12/137). Cesjonariusz nie mógł kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, gdyż w postępowaniu egzekucyjnym nie ma zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c. Tym samym wierzyciel, który nie mógł się powołać na bankowy tytuł egzekucyjny, przejście uprawnień i uzyskać klauzuli wykonalności na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. musiał ustalić istnienie roszczenia w drodze procesu sądowego, uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie. Przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. następuje, co do zasady, tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r., II CSK 196/14, LEX nr 1622306, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, Biul. SN 2016/6/10). Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na rzecz którego została wydana klauzula wykonalności. Nie jest zatem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz, których czynność ta została dokonana. Nabywca wierzytelności niebędący bankiem nabywa zatem wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności niebędący bankiem, nawet, jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem. Powyższe wynika z wyjątkowości przywileju wystawiania bankowego

tytułu egzekucyjnego, bowiem skoro nie może on być podstawą egzekucji na rzecz innych osób, niż w nim wskazane za wyjątkiem następstwa prawnego po stronie wierzyciela innego banku, to również materialnoprawne skutki wszczęcia postępowania egzekucyjnego jako czynności wierzyciela - banku prowadzącej do przerwy biegu przedawnienia dotyczą wyłącznie tego wierzyciela i nie dotyczą nabywcy nie będącego bankiem (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, Biul. SN 2016/6/10).

Należy zauważyć, że ww. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16, Biul. SN 2016/6/10) co prawda bezpośrednio odnosi się do czynności polegającej na wszczęciu postępowania egzekucyjnego w oparciu o (...), jednakże w ocenie Sądu analogicznie należy przyjąć, że przerwanie przedawnienia poprzez złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przez zbywcę wierzytelności nie odnosi skutku wobec cesjonariusza nie będącego bankiem. Tak samo bowiem w tym przypadku należy przyjąć, iż cesjonariusz nie będący bankiem nie może korzystać ze skutków prawnych uprzywilejowanego trybu dochodzenia i egzekwowania roszczeń przez banki na podstawie art. 96-98 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe, które obowiązywało do dnia 27 listopada 2015 r. Przedmiotową kwestię rozstrzygnął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 09 czerwca 2017 r. (III CZP 17/17), w którym jednoznacznie stwierdził, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem. Jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z (...), skutki tej przerwy powinny zostać uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wówczas, gdy sam mógłby posłużyć się w obrocie (...). Przemawiają za tym stanowiskiem zarówno względy konstrukcyjne, jak i aksjologiczne, zasadnicze założenie, że bankowy tytuł w tym egzekucyjny, będąc szczególnym przywilejem, dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie może być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznał możliwości posłużenia się tym instrumentem. Założenie to wzmacnia także argumentacja konstytucyjna, oparta na uznaniu przez Trybunał Konstytucyjny regulacji (...) za sprzeczną z konstytucją (wyrok TK z dnia 14 kwietnia 2015 r., sygn. P 45/12, 6 Dz.U.201, poz. 559). Orzeczenie to stanowi dodatkowy, silny argument za ujmowaniem wszelkich skutków (...) w wąskich granicach i ochronie tym samym w możliwie szerokim zakresie wartości konstytucyjnych, na które powołał się Trybunał.

Wbrew twierdzeniom powoda, nie doszło zatem w sprawie do przerwy biegu przedawnienia spowodowanej złożeniem wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przez poprzedniego wierzyciela, ani też wszczęciem postępowania egzekucyjnego na jego podstawie.

Z uwagi na powyższe wywody prawne przyjąć należało, że wymagalność roszczenia, jak podaje zresztą sam powód, powstała z datą skutecznego złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy kredytu i upływem wskazanego w nim 30-dniowego okresu wypowiedzenia. Pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu zostało doręczone pozwanemu, który okoliczność tę ostatecznie przyznał podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 14 marca 2018 r. Wprawdzie wypowiedzenie to miało charakter warunkowy (spłata do końca okresu wypowiedzenia całego wymagalnego zadłużenia obejmującego kapitał kredytu powiększony o należne bankowi odsetki, opłaty i prowizje miała czynić wypowiedzenie nieskutecznym), to jednak pozwany nie zaprzeczał na rozprawie w dniu 14 marca 2018 r. że kredytu nie spłacił. W tych warunkach wszelkie wymagania przewidziane w umowie kredytowej z dnia 11 lutego 2009 r. zostały spełnione, skutkując złożeniem w pełni skutecznego oświadczenia o jej wypowiedzeniu. Tym samym po upływie wskazanego w powyższym piśmie okresu wypowiedzenia doszło do rozwiązania umowy kredytu i postawienia całego zobowiązania w stan wymagalności. Zgromadzony materiał dowodowy nie pozwala jednakże na precyzyjne określenie daty powstania owej wymagalności, albowiem powód nie przedłożył dowodu doręczenia pozwanemu wypowiedzenia. Przesyłka zawierająca oświadczenie o wypowiedzeniu została nadana do pozwanego przez pierwotnego wierzyciela w dniu 10 listopada 2010 r. Uwzględniając czas potrzebny do jej doręczenia i upływ 30-dniowego okresu wypowiedzenia można założyć, że rozwiązanie umowy nastąpiło jeszcze w 2010 r. bądź na początku 2011 r. A zatem przedawnienie roszczenia nastąpiło pod koniec 2013 r. albo na początku 2014 r. Bezsprzecznie jednak wymagalność roszczenia wystąpiła przed wystawieniem bankowego tytułu egzekucyjnego tj. przed 09 listopada 2011 r. Roszczenie uległo zatem przedawnieniu z upływem trzyletniego terminu przedawnienia, który zakończył swój bieg

najpóźniej w dniu 09 listopada 2014 r., a zatem przed złożeniem pozwu w niniejszej sprawie tj. w dniu 28 listopada 2014 r. Z uwagi na powyższe bezprzedmiotowe stało się odnoszenie do pozostałych zarzutów pozwanego zgłoszonych w trakcie procesu.

Powództwo należało zatem oddalić z uwagi na przedawnienie roszczenia, w tym również w zakresie odsetek, o czym Sąd orzekł w pkt 1 sentencji wyroku. W orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, że roszczenie o odsetki przedawnia się najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (por. orzeczenie SN z dnia 26.01.2005 r., III CZP 42/04, OSNC 2005/9/149; orz. SA w K. z dnia 17.02.2003 r., I ACa 846/02, LEX nr 83739).

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. zasądził od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 299,73 zł tytułem zwrotu wydatków poniesionych w sprawie tymczasowo pokrytych przez Skarb Państwa (wynagrodzenia biegłego).

W przedmiotowej sprawie Sąd nie orzekł o zwrocie kosztów procesu przysługujących pozwanemu, albowiem ten ich nie poniósł, a powód jako przegrywający proces poniósł koszty przez siebie wyłożone.

SSO Przemysław Okowicki